

De Band

Vrijzinnigen Nederland – Hardinxveld-Giessendam
68e jaargang nr. 3 - 15 juni – 15 september 2017

Paasontbijt 16 april

Met ca. 20 deelnemers hadden we een gezellig en goed verzorgd Paasontbijt!

Themacafé op 9 maart

Interessante onderwerpen, goede gesprekken.

Diensten, aanvang 10.00 uur

Zomer wisseldiensten met Onze Roeping Getrouw, Kerkbuurt 157 - Altijd koffiedrinken!

18 juni	Sliedr dr. A.P.B. van Meeteren, Sliedrecht
25 juni	HaGi dhr. W.C. de Graaf, Pijnacker, Extra collecte voor hulp Roemenië
2 juli	Sliedr ds. Th. Huisman-Verspui, Nijkerk
9 juli	HaGi ds. M. Walburg, Alphen a/d Rijn
16 juli	Sliedr ds. H. Hartogsveld, 's-Gravendeel
23 juli	HaGi ds. J.H.B. de Waard, Papendrecht
30 juli	Sliedr ds. A.F.R. v.d. Meiden, Purmerend
6 aug.	HaGi Mw. A. van Wijngaarden, Rotterdam
13 aug.	Sliedr ds. H. Hartogsveld, 's-Gravendeel
20 aug.	HaGi dr. A.P.B. van Meeteren
27 aug.	VVP-dag in Zevenhuizen, zie aankondiging
3 sept.	HaGi drs. Z. Albada, Gorinchem, Extra Collecte Stichting Vluchteling
10 sept.	Sliedr ds. H. Hartogsveld, 's-Gravendeel
17 sept.	HaGi dr. A.P.B. van Meeteren
	EINDE WISSELDIENSTEN
24 sept.	Streekzondag in Kedichem, zie aankondiging

Extra collecte

De extra collecte op 25 juni is bestemd voor hulp aan zeer armen in Roemenië, maaltijden en hout voor de winter.

De opbrengst van de extra collecte op 3 september is bestemd voor de Stichting Vluchteling, voor hulp aan de vluchtelingen in de regio.

Bloemendienst

Tel.

25 juni	mw. N. van der Vlies-Tukker	612184
9 juli	Mw. T. Keizer-Trapman	612002
23 juli	Mw. A.E. Kazen-van Dijk	06-83334406
6 aug.	Mw. G. v. d. Graaf-Tromp	613256
20 aug.	Mw. M.A. de Groen-v.d. Berg	06-37374559
3 sept.	Mw. A. Huisman-Dubbelman	630083
17 sept.	Mw. M. van 't Verlaat-de Bruin	612441

Autodienst

18 juni	dhr. R.P. de Groen	06-12830068
25 juni	dhr. P. van 't Verlaat	612441
2 juli	mw. A. van Noordenne-van Zuilen	06-51296539
9 juli	mw. E. Sluimer-Vervoorn	612475
16 juli	mw. T. Keizer-Trapman	612002
23 juli	dhr. K. Bohré	614359
30 juli	dhr. P. van 't Verlaat	612441
6 aug.	mw. A. van Noordenne-van Zuilen	06-51296539
13 aug.	mw. E. Sluimer-Vervoorn	612475
20 aug.	dhr. R.P. de Groen	06-12830068
27 aug.	VVP dag, onderling regelen	
3 sept.	mw. T. Keizer-Trapman	612002
10 sept.	dhr. K. Bohré	614359
17 sept.	dhr. P. van 't Verlaat	612441
24 sept.	Streekzondag, onderling regelen	

Sofie en de kunst van het chillen

Kent u het muziekstuk met de wat bijzondere naam 4'33"”? De Amerikaanse musicus, filosoof en schrijver John Cage kwam daar in 1952 mee op de proppen. Een bizarre compositie! Gedurende vier minuten en drieëndertig seconden blijft het ijsingwekkend stil op het podium. Het muziekstuk bestaat namelijk uit de *afwezigheid* van muziek.

Hoe dat werkt, kunt u zien op *YouTube*. Er is bijvoorbeeld een filmpje van een pianist die opkomt, de klep van de vleugel sluit en op een stopwatch drukt. Een ander filmpje toont een compleet symfonieorkest dat na het stemmen van de instrumenten ruim vier-en-een-halve minuut doodstil blijft.

Probeer maar eens om de volledige 4'33" uit te zitten en de stilte op u in te laten werken, om alle

geluiden om u heen op te merken die dan des te nadrukkelijker op de voorgrond treden. Het verkeer buiten, het gezoem van de lamp, het geborrel van de vaatwasser.

Ik vind het verschrikkelijk moeilijk. Mijn gedachten schieten alle kanten op, ik krijg spontaan een kriebel in mijn keel en ik weet na een paar minuten niet meer hoe ik moet zitten. Ik ben er veel te onrustig voor.

Erger nog: ik ervaar een zeker schuldgevoel. Ik bedenk me wat ik nog allemaal op mijn *to-do*-lijst heb staan. Zonde van mijn tijd, die 4'33"!

Joke Hermsen schreef eerder dit jaar het essay van de Maand voor de Filosofie, getiteld 'Melancholie van de Onrust'. Zij breekt daarin juist een lans voor de stilte, voor het onderbreken van onze dagelijkse bezigheden. Want wie niet van tijd tot tijd rust neemt, komt niet aan creatief en kritisch denken toe. Die holt maar door.

In momenten van rust ontstaat aandacht voor wat Hermsen *melancholie* noemt, 'een adempauze van reflectie, verstilling en bezinning'. Reflectie waarop? Op ons leven, op onze onvolkomenheid en vergankelijkheid. Alleen wie daar van tijd tot tijd bij stil staat en in alle rust met zichzelf in gesprek gaat, is in staat om de juiste prioriteiten te stellen en eventueel dingen bij te sturen in het leven. Of om moed te verzamelen en iets nieuws te beginnen. Wie die pauze niet neemt, blijft hangen in onrust en riskeert op termijn een depressie.

Ik moet denken aan het verhaal over de storm op het meer in Marcus 4. De boot van de leerlingen van Jezus is een speelbal van de golven en de paniek slaat toe. Maar Jezus ligt gewoon te slapen! Als zijn leerlingen Hem wakker maken, laat Hij de wind weer liggen. Vervolgens spreekt Hij de discipelen bestraffend toe: 'Waarom waren jullie zo bang?'

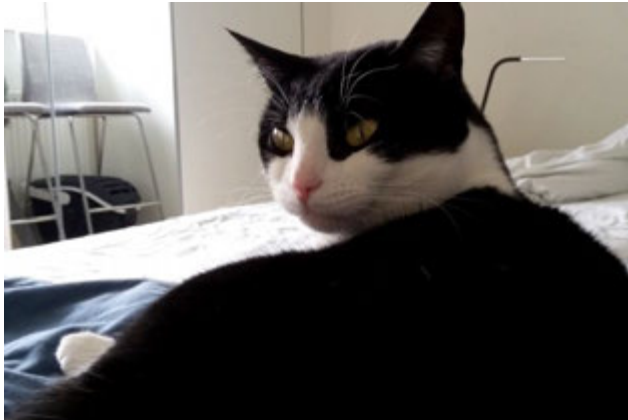
Als we aan het jachten en jagen zijn, 'druk druk druk' met wat er volgens ons allemaal nog moet, en het dreigt over onze schoenen te

lopen, zouden we Jezus in ons wakker moeten maken. Stem af op dat baken van rust in jezelf, maak ruimte voor reflectie, verstilling en bezinning. En laad je op, laaf je aan de stilte.

Hoe doe je dat?

Joke Hermsen tipt op meer tijd te besteden aan dingen als kijken naar kunst, luisteren naar rustgevende muziek, lezen van een boek, mijmeren, uit het raam staren, wandelen, een spinner laten draaien. Stem af op wat er diep in jezelf leeft, schenk daar aandacht aan en zie wat er geboren wordt.

Ik kijk naar onze poes Sofie. Ze ligt opgerold op ons bed. Als ze me opmerkt, strekt ze zich uit, gaapt uitgebreid

en draait zich weer om. Wat een inspirerend voorbeeld is ze toch.

Aries van Meeteren

*Reizen is zijn hart losrukken van het beminde,
fier en onbevreesd,
om het weer te vinden, schoner nog dan het
ooit voordien is geweest.
Bertus Aafjes*

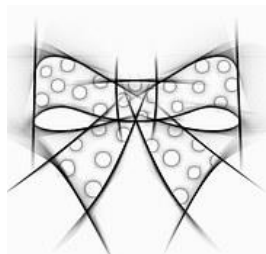
Aandachtscommissie

Wij stellen het op prijs dat u opnamen in het ziekenhuis en thuiskomst uit het ziekenhuis meldt aan Liesbeth Kazen (06-8333 4406) of aan Tonny Keizer (0184-612002), zodat wij hieraan aandacht kunnen besteden.

Verjaardagskalender

Wij feliciteren de jarigen van de komende maanden en wensen hen een fijne dag toe:

30 juni	dhr. R.P. de Groen
3 juli	mw. A. Kraayeveld-Langedijk
21 juli	dhr. A.P.B. van Meeteren
25 juli	dhr. P. van 't Verlaat
8 augustus	mw. D.A.C. Hupkens-Faasse
17 augustus	mw. A. Huisman-Dubbelman
23 augustus	mw. A. van Noordenne-van Zuilen
26 augustus	mw. E. Sluimer-Vervoorn
15 september	dhr. L. Langeveld
27 september	mw. M.H. v.d. Graaf-Tromp
27 september	dhr. J.W. Busé

Contact met de voorganger

Bellen, mailen, appen, sms-en, facebooken, ik ben van alle markten thuis. Maar het liefst kom ik gewoon bij u langs. Dat praat wel zo makkelijk. Maak gerust een afspraak! Ik ben er niet alleen voor bij ziekte, nood en andere calamiteiten. Ook als u wel eens een goed

gesprek kunt gebruiken of eens van gedachten wilt wisselen over iets dat u bezig houdt, kom ik graag op de koffie.

Ik ben bereikbaar op avanmeeteren@kerkmetdebeelden.nl. Wie wil bellen, kan me overdag bereiken op 06-26258184. Gezien mijn overige werkzaamheden kan ik niet beloven dat ik u onmiddellijk uitgebreid te woord kan staan. Maar ik maak graag een afspraak voor een vervolgesprek.

Aries van Meeteren

In memoriam Elle Cornelis-Spijkerboer

Wat de toekomst brengen moge

Mij geleidt des Heren hand.

Moedig sla ik dus de ogen

naar het onbekende land.

Met veel familie, maar ook een groot aantal dorpsgenoten hebben we op 18 maart jl. het leven gevierd van Elle Cornelis-Spijkerboer. De bijeenkomst in de kerkzaal van De Bron had een speciale vorm. Liefdevol en toegewijd als Elle was, heeft ze lang geleden haar lichaam ter beschikking gesteld van de wetenschap. We hebben haar lichaam dan ook niet uitgeleide gedaan, zoals tijdens de meeste uitvaartplechtigheden gebeurt. In plaats daarvan hebben we geprobeerd om haar in woorden en gedachten aanwezig te laten zijn zoals zij voor ons is geweest.

De uitvaart stond in het teken van het lied ‘Wat de toekomst brengen moge, mij geleidt des Heren hand’ (Lied 913). Het is een lied dat weet heeft van de dood, maar dat ook vol is van vertrouwen in het leven. Voor Elle gold hetzelfde. Zij en haar man Wim zongen de woorden tijdens de inzegening van hun huwelijk. En op haar sterfbed klonk het lied opnieuw.

Elle heeft in haar leven vele malen ‘onbekend land’ betreden. Sowieso was studeren voor een meisje in haar tijd niet vanzelfsprekend. Dan was er de kans om met Wim een huisartspraktijk over te nemen in het dorp Hardinxveld-Giessendam. Ook al onbekend land! En niet te vergeten de geboorte van de kinderen en het combineren van gezin, de praktijk, de apotheek, het consultatiebureau, het geven van onderwijs op de Huishoudschool, het diverse bestuurswerk en de vele hobby’s. Elle deed het allemaal met een rustig, kalme moed.

In de jaren ’70 kreeg Elle diabetes: opnieuw onbekend land voor haar. Langzaam maar zeker kwamen er complicaties. Ook Wim ging in gezondheid achteruit. Zeker de laatste jaren aan de Schapedrift namen de zorgen toe. Hoelang zou het goed blijven gaan? Er waren veel helpende handen, maar de opluchting was groot toen Wim en Elle samen naar Waerthove konden.

Begin maart kreeg Elle longontsteking. Dat was niet bepaald voor het eerst. De vorige keren was ze steeds weer overeind gekrabbeld, maar dit bleek een longontsteking teveel. Elle wist dat. Ze zag in dat ze voor de laatste keer voor onbekend land stond. Bang was ze er niet voor. Hoe het nieuwe land eruit zou zien, wist ze niet – daar was het immers onbekend voor. Maar het was er goed, zo zei ze met een rotsvast vertrouwen.

En met Elle mogen ook wij geloven dat God, die haar haar hele weg al had omgeven, haar steeds had gedragen, haar ook in het laatste onbekende land niet loslaat.

Aries van Meeteren

Ontmoetingsdag VVP Zuid-Holland

Zondag 27 augustus

Op zondag 27 augustus is er noch in Hardinxveld-Giessendam, noch in Sliedrecht een eigen kerkdienst. We hebben dan gelegenheid naar de Ontmoetingsdag van de VVP in Zevenhuizen te gaan.

Zevenhuizen viert dat jaar ook dat hun gebouw 150 jaar bestaat.

De kerkdienst wordt geleid door dr. E.H. Cossee. Daarna is er een uitgebreid binnen- en buitenprogramma dat later bekend gemaakt zal worden. U kunt zich dan opgeven op de lijst in de hal van de kerk.

Streekdag Vrijzinnigen in Kedichem

Zondag 24 september

De Vrijzinnigen in Kedichem nodigen ons uit voor de Streekdag op 24 september. De kerkdienst in de Hervormde Kerk begint om 10.00 uur en wordt geleid door mevr. Drs. Lizanne Bak-Lanser uit Hoornaar.

Na de dienst is er gelegenheid elkaar te ontmoeten bij de koffie of thee. Om 12 uur staat de lunch klaar en om 12.30 zal de kerkhistoricus drs. Bert de Velde Harsenhorst het een en ander vertellen over de Kerkhervorming, nu 500 jaar geleden.

De afsluiting is om 14.00 uur.

In Hardinxveld-Giessendam en Sliedrecht is er dan geen dienst. We hopen met een flinke groep naar Kedichem te gaan.

Voor ons richting toekomst 2.0

Bij het koffiedrinken op 11 juni vertelden we iets over de Vort vergadering van 1 juni jl.

We onderzoeken de mogelijkheden van zeer nauwe samenwerking, terwijl beide verenigingen blijven bestaan. Hiervoor willen we een convenant opstellen om de praktische dingen te regelen.

De geloofsgemeenschap in Sliedrecht is ongeveer tweemaal zo groot als de onze. De verhouding 1/3 tot 2/3 zal in een aantal zaken terugkomen. We denken eraan om alle kerkdiensten in Sliedrecht te organiseren.

Door de samenwerking hopen we met meer kracht en nieuw elan de vrijzinnigheid in de regio te kunnen blijven vertegenwoordigen.

Na de zomervakantie komen we weer bij elkaar en willen een voorstel voor de ledenvergaderingen maken voor een verdergaande samenwerking in 2019.

Expositie – Open Monumentendag

Vanaf eind juni zullen er foto's hangen over het boerenbedrijf, alvast een voorproefje op het thema van de Open Monumentendag "Boeren, burgers en buitenlui".

De Open Monumentendag op 9 september heeft weer een fiets- en wandelroute langs de verschillende locaties, o.a. onze kerk, die van 10 tot 16 uur open zal zijn. We zullen dan ook een kleine expositie maken over onze geschiedenis. Door het dorp heen zijn er verschillende leuke activiteiten.

Agenda

- 17 juni Braderie, open kerk
27 augustus VVP-dag in Zevenhuizen
9 september Open Monumentendag
7 september Boekbespreking Leeskring Kerk met de Beelden
14 september Themacafé over 'Vrijzinnig bidden'
24 september Streekdag in Kedichem

Leeskring

In het nieuwe seizoen zullen we op de eerste donderdagmorgen van de maand onze boekbespreking hebben.

De nieuwe lijst is in concept klaar en wordt met de bieb besproken i.v.m. de beschikbaarheid van de boeken.

De eerste boekbespreking is op donderdag 7 september, dus begin augustus komt het eerste boek er aan!

We kijken uit naar interessante en gezellige gesprekken.

Uitje in het voorjaar

Het uitje naar Woudrichem is helaas niet doorgedaan. Er waren te weinig aanmeldingen.

Ook gingen we niet naar de theetuin door gebrek aan aanmeldingen.

Een tweede hervorming?

Bespreking van: 'A second reformation? Liberal protestantism in Dutch religious social and political life, 1870-1940 (Tom-Eric Krijger)

“Het doel van de afdeling is overeenkomstig het streven van de bond (nl. de Nederlandse Protestantenvbond NPB), de vrije ontwikkeling van het godsdienstig leven te bevorderen, zo binnen de kring

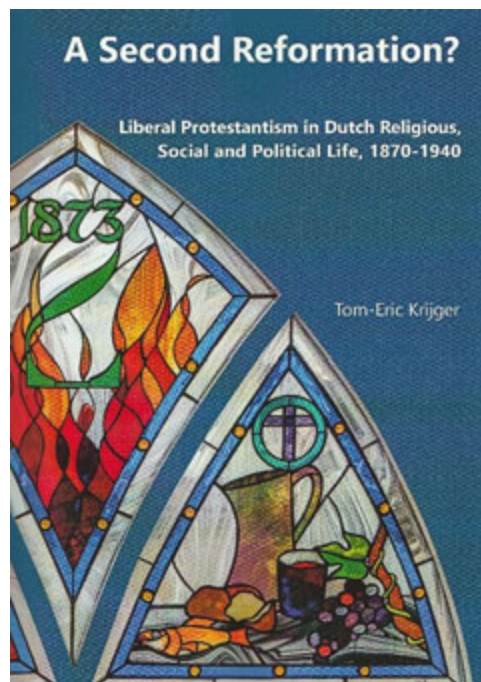
der kerkgenootschappen, als op ieder ander gebied.”

Deze wat plechtstatige woorden vormen het eerste artikel van het reglement van onze Hardinxveldse afdeling, kort na de oprichting in 1890. Het toenmalig bestuur wilde die ‘vrije ontwikkeling van het godsdienstig leven’ bereiken met lezingen, godsdienstonderwijs en godsdienst oefeningen.

Tweede hervorming

De woorden van het reglement zijn overgenomen van de statuten van het landelijk bestuur van de NPB. Dat had zich in 1870 ten doel gesteld om een heuse hervorming op gang te brengen, precies zoals ooit Luther en Calvijn dat hadden gedaan. Hun pogingen om het christendom terug te brengen tot de oorsprong waren gestrand, zo meenden de oprichters, En dus wilden de *modernen*, zoals de vrijzinnigen zich aanvankelijk noemden, een nieuwe poging wagen door een tweede reformatie na te streven die het christendom weer bij de tijd moest brengen en het volk moest verheffen.

Mislukking

Tom-Eric Krijger heeft een (Engelstalig) proefschrift geschreven waarop hij afgelopen maart is gepromoveerd in Groningen. In zijn studie onderzoekt hij wat er in de NPB is gebeurd met dat streven naar hervorming. Zijn conclusie is hard: het was gedoemd om te mislukken. Hoe kwam dat?

Krijger schrijft dat de moderneren zichzelf zagen als voorhoede van het vrije denken, als het ware als een geestelijke elite. En vrije denkers zijn – niet

verwonderlijk – het zelden met elkaar eens. De NPB was van meet af aan zo verdeeld dat er weinig van de grond kwam, concludeert Krijger.

Zo was er een groep moderneren die probeerde om nieuwe vormen te vinden voor godsdienstigheid *buiten* de kerk. Zij wilden van de NPB een alternatief voor de kerk maken. Maar voor de meeste vrijzinnigen was dat toch een brug te ver. Ze wilden geen tegenkerk, maar zochten juist aansluiting bij andere kerken, zoals de doopsgezinden en remonstranten, of stichtten zelf kerkelijke geloofsgemeenschappen, compleet met doop en avondmaal, waardoor de NPB gewoon een kerk naast andere kerken werd.

Geen aansluiting

Maar Krijger ziet naast de verdeeldheid nog een reden waarom het streven naar een tweede hervorming faalde. De moderneren misten de aansluiting bij zowel de arbeiders als bij de intellectuelen. Arbeiders vonden dat de NPB zich te weinig voor hun zaak inzette. Er werd weliswaar *gesproken* over sociale misstanden, maar de bond ging niet de barricaden op. En intellectuelen meenden dat geloof en wetenschap elkaar uitsloten. Ook stoorden ze zich aan het morele vingertje waarmee moderneren konden wijzen.

Beweging in de marge

Krijger schrijft dat van de hooggestemde idealen van de oprichters van de NPB al met al weinig terecht is gekomen. De Protestantenvbond werd geen alternatief voor de kerk, maar een kerkje naast de kerken. De moderneren wilden nieuwe rituelen invoeren, in plaats van kerkelijke gebruiken, maar dat is nooit gelukt. Ook probeerde de voorhoede van vrije denkers de maatschappij te verheffen, maar ze misten aansluiting. En dus bleven de moderneren een beweging in de marge.

Feest van herkenning

Is het boek van Krijger daarmee een somber verhaal? Ik heb het veeleer ervaren als een feest van herkenning. Veel discussies die we nu binnen Vrijzinnigen Nederland voeren, hebben we tussen 1870 en 1940 ook al eens gehad. Moeten we meer van ons laten horen in

de samenleving? Zijn we nu een soort kerk of juist niet? Hoe doen we recht aan de grote verschillen binnen Vrijzinnigen Nederland? Hebben we eigenlijk wel een landelijk bestuur nodig? Hoe kunnen we buitenkerkelijke religiositeit vorm geven? Spreken we ons als Vrijzinnigen Nederland niet te weinig uit tegen maatschappelijke misstanden? In 2020 vieren we ons 150-jarig jubileum. Er is in die ☺☺tijd veel veranderd, maar veel oude vragen zijn gebleven.

Vrijzinnig-zijn is nog steeds een zoektocht. Krijger schreef een leerzaam boek.

Aries van Meeteren

Braderie – 17 juni

A.s. zaterdag zullen we in de kerk weer een stiltecentrum inrichten. De kerk is open van 9.00 – 16.00 uur. Voor de kerk worden zoals altijd wat spulletjes verkocht. We hopen dat u de gelegenheid heeft even langs te komen. Als u wilt helpen, graag.

Het ploegje is klein maar fijn. Het zal zeker een leuke dag worden en het is altijd fijn om mensen in onze kerk te ontvangen. De expositie van Corrie van Willigen zal ook zeker nog voor wat aanloop zorgen. Haar kaarten worden verkocht voor het goede doel: de bestrijding van de ziekte aan de hypofyse.

Een filosoof zei tegen een straatveger: ‘Ik beklaag je. Je hebt een zwaar, smerig vak.’

En de straatveger zei: ‘Dank u wel, meneer. Mag ik vragen wat uw vak is?’

De filosoof antwoordde: ‘Ik bestudeer de geest van de mens, zijn daden en verlangens.’

De straatveger ging door met vegen en zei met een glimlach: ‘Ik beklaag u ook.’

Gebed bij aankomst

*Wij prijzen U, God van de weg,
die ons op deze tocht heeft geleid
naar de plaats van onze bestemming
en naar uw aanwezigheid.
U hebt ons verlangen vervuld.
Dank U dat we de weg
konden volbrengen,
dank U voor de levensmoed,
de geest die ons voortdreef.
Dank U voor alles
wat de weg zwaar maakte,
want de aankomst
keert alles ten goede.
Vergeef ons het onbegrip
en de overmoed die we toonden
en we bidden U
voor ieder die ons weldeed onderweg.
Geef uw vrede aan deze wereld.
Vrede en alle goeds.*

Naar Herman Andriessen

Vrijzinnig bidden

Tussen vraag en antwoord

Kent u de boeken of films over Don Camillo? Dat is een Italiaanse dorpspastoor die in het verzonnen plaatsje Boscaccio allerlei avonturen beleeft. Ik herinner me weinig meer van de krankzinnige dorpsrellen en schandalen die in de verhalen centraal stonden. Maar wat me wel is bijgebleven, zijn de scènes waarin Don Camillo in de kerk zijn hart uitstortte bij Christus aan het kruis. Want het bijzondere was dat Christus terugpraatte! Hij gaf bijvoorbeeld advies aan de pastoor of sprak hem vermanend toe.

De schrijver van de Don Camillo-verhalen, Giovannino Guareschi, zei over die Christusfiguur dat die de verbeelding was van het geweten van Don Camillo. Als de dorpspastoor zijn nood klaagde, was het niet Christus die antwoordde, maar zijn eigen innerlijk weten.

Vrijzinnig bidden

Is dat ook hoe bidden werkt? En helpt dat dan wel? Ja, zeggen de auteurs van een nieuw boek van de Vereniging van Vrijzinnige Protestanten (VVP). In de bundel 'Tussen vraag en antwoord: vrijzinnig bidden in de praktijk' gaan ze

dieper in op het gebed. De schrijvers willen ons zo inspireren om (weer) aan de slag te gaan met het gebed.

De auteurs zijn voorgangers die samen de vrijzinnigheid in al haar verscheidenheid vertegenwoordigen: Carola Dahmen, Tina Geels, Klaas Douwes, Foekje Dijk en Erik Jan Tillema. De een bidt de hele dag door: in de trein, onder de douche, in de rij voor de kassa – de ander bidt alleen op zondag tijdens de kerkdienst. De een richt zijn gebeden tot God, de ander bidt adres-loos.

Klepdeurtje

Maar voor alle soorten bidden geldt dat we ergens bij stil staan. We vestigen ergens onze speciale aandacht op. We tillen iets uit boven het gewone en besteden er tijd aan, ook al is het maar voor een moment. Dat kunnen vragen zijn, een uiting van bezorgdheid of juist een gevoel van dankbaarheid. In gebed kijken we er van een afstandje naar, als het ware door de ogen van de hemel. Dat lucht op, geeft helderheid en kan ons helpen om ergens mee aan de slag te gaan. En soms gebeurt er iets meer dan dat, zoals Klaas Douwes het verwoordt:

“Het spreken met God is een poëtische vorm geworden waarin ik mijn hart kan luchten. Of dat hart nu vol is van dankbaarheid of van woede, vol van empathie of vol van afkeer, vol van blijdschap of vol van verdriet. Een uitlaatklep van het hart: dat zou bidden naar mijn idee moeten zijn. Of meer nog een kattenluikje, dat naar beide kanten open kan. Zo ’n klepdeurtje dat altijd op een kier blijft staan om datgene naar binnen te kunnen laten wat mij overstijgt.”

Voorbeeldgebeden

Het boekje bestaat uit drie delen: de inleiding geeft een handzaam overzicht van allerlei manieren van bidden. Dat varieert van een

gefrustreerde uitroep tot het verstillen in meditatie. In het tweede deel geven de auteurs hun persoonlijke kijk op bidden. En deel drie bevat allerlei voorbeeldgebeden voor uiteenlopende situaties: bijvoorbeeld gebeden voor op kamers gaan, bij verliefdheid, bij het lege-nestsyndroom, voor onder de douche, maar ook bij overlijden, ziekte en wakker liggen.

Een voorbeeld?

Gebod bij het niet kunnen slapen

Wreed ongemak, alweer die klok die drie uur slaat.
Het gaat niet, het lukt niet, de slaap die niet komt.
Alles draait, ik ren langs alle momenten ineen,
de Melkweg van mijn eigen bestaan.
Help mij, geef mij rust, ontspan mijn gedachten.
Geest van nabijheid,
vouw mij in in de plooien van de nacht,
donker en zacht, warm en thuis.
Geef mij zo de rust en kracht voor een nieuwe dag.
Tina Geels

‘Tussen vraag en antwoord’ is een liefdevol en verrassend veelzijdig boek. Juist omdat de auteurs zoveel kanten van de vrijzinnigheid bestrijken, kun je altijd wel met een gebed uit de voeten. En om het boek extra handig te maken, staat achterin een register van gebeden op trefwoord. De bundel kost 15 euro en is te bestellen bij de VVP (www.vrijzinnig.nl).

Aries van Meeteren

THEMACAFÉ KRIJGT VERVOLG

Ook volgend seizoen organiseren we weer een serie ‘themacafés’. Dat zijn bijeenkomsten waarin we, onder het genot van een kopje koffie, dingen willen opsteken van elkaar. Elke keer praten we over een ander onderwerp, zo is het idee.

De afgelopen maanden hebben we het gehad over geloven zonder zekerheid, een vrijzinnige kijk op Paulus en de islam. We kwamen steeds bijeen op de tweede donderdag van de maand. Wat mij betreft blijft dat zo.

Het eerste themacafé na de zomer vindt plaats op 14 september a.s. Ik stel voor om het dan te hebben over ‘vrijzinnig bidden’, naar aanleiding van een boekje van de VVP, waarvan u elders in de Band een bespreking vindt.

Wat we de rest van het seizoen gaan bespreken, laat ik nog even open. Wat zou u interessant vinden? Ik zou iedereen willen uitnodigen om daar deze zomer over na te denken. Dan bekijken we tijdens de eerste bijeenkomst wat iedereen wil en welke onderwerpen we bij de kop gaan pakken. Tot ziens in het themacafé!

Aries van Meeteren

Geloof maar gewoon, dan geloof je al gek genoeg

Onderstaand gedicht van Karel Eykman was de afsluiting van ons themacafé over de vrijzinnige Paulus. Het is een gedicht naar aanleiding van de tekst “Wees eensgezind, niet zinnend op hoge dingen, maar voeg u in het eenvoudige” (Romeinen 12,16).

*Zit je weer op je berg daar hoog boven,
ben je heel hoogdravend in de weer?
Ben je hoogstaand diepgaand aan het geloven,
kijk je van boven op me neer?
Doe me een lol en kom naar beneden.
Bij de mensen op de grond, daar hoor je bij.
Met al je zwevende ideeën en gebeden
ben je te ver heen van mij.
Wie zichzelf hoger denkt, heeft de ander verloren.
Wat heb je aan wolken, als je de aarde niet kent?
Je moet bij elkaar zijn, wil je bij elkaar horen.
Je moet niet zwaarder tillen dan je zelf bent.
Wat geef je erom naar boven te streven in een hoger
leven?
Iedereen is iemand en ieder iemand is als jij.
Houd eerst en voor alles van mensen die om je geven.
Niemand valt daarbuiten, ieder hoort daarbij.
Dit was alles wat ik vroeg:
geloof maar gewoon, dan geloof je al gek genoeg.*

(Karel Eykman)

Regiodag – vrijheid bezingen en bevragen

‘Mandela, show us the way to freedom’, zingt het koor Kioso Kyuwenda op zaterdagochtend 20 mei tijdens de regiodag in het kerkje in Oud-Beijerland. Een aanstekelijk lied, met woorden die blijven hangen. Want vrijheid is het kernwoord tijdens deze viering van 125 jaar vrijzinnigheid in de Hoeksche Waard.

Ubuntu

Het koor wijdt ons in in de wereld van *ubuntu*, een Afrikaanse humanistische filosofie, waarin het draait om relaties tussen mensen onderling. Ubuntu leert dat wij anderen nodig hebben om mens te kunnen zijn. Ubuntu draait om verbinding als weg naar vrijheid.

Het koor en zijn energieke dirigent Boaventura Gouveia steken ons aan. We klappen mee en op het einde kunnen maar weinig mensen blijven zitten. Wat een geweldige start van de dag!

Laurens ten Kate

Na de uitstekende lunch van lunchcafé ‘Zonder meer’, verplaatsen we ons naar Smit Klassiek, eveneens in Oud-Beijerland. We krijgen koffie tussen schitterende oldtimers en verdiepen we ons vervolgens in ‘De blinde vlek van de markt: nieuwe betekenissen van vrijzinnigheid en humanisme’, zoals de titel luidt van een lezing van Laurens ten Kate.

De locatie vormt een toepasselijk decor. Het nagmaakte winkelplein in het museum is nep, een beeld, maar het beeld doet wél iets met ons. Het bevestigt ons misschien wel in het denken dat het vroeger allemaal beter was: de samenleving, de vrijzinnigheid. Want we zijn iets kwijt en hoe krijgen we dat terug?

Vreemde vrijheid

Laurens ten Kate steekt van wal met een verhaal over Albert Camus. De Franse filosoof hield in 1954 een lezing in Den Haag over vrijheid. Vrijheid is voor Camus iets dat we zelf ‘scheppen’. Vrijheid is niet iets natuurlijks, maar iets vreemds. Het is omgekeerd ook voorwaarde voor het scheppen zelf. Zonder vrijheid geen schepping.

Die dubbelheid keert meerdere keren terug in het verhaal van Ten Kate. Wie vrij is, schept een wereld maar wordt tegelijkertijd door die wereld gegrepen. We gaan op in onze eigen creatie. Dat geldt ook voor zinzoekers. En zinzoekers, dat zijn wij allemaal. Onze tijd kent geen van buiten aangereikte zin meer van de traditie. We moeten zelf op zoek naar onze waarheid, ons houvast, onze troost. En de zin die we scheppen is ook nog eens tijdelijk.

Ten Kate illustreert dat met een schilderij van Millais (1886), getiteld *Bubbles*. We zien een jongen bellen blazen. Hij is zo gebiologeerd door de bellen dat hij er helemaal in op gaat. Die zeepbellen staan voor wat wij scheppen aan zin. Voor een tijdje bestaan ze, zijn we erdoor geboeid. En dan spatten ze weer uit elkaar en blazen we weer nieuwe.

We blazen allemaal onze eigen bellen. Maar we blazen niet in ons oppie. We blazen samen. We steken ons blaaspijpje in elkaars zeepbakje, we kunnen naar elkaars bellen kijken, we hoeven niet alles uit ons zelf te halen. Dat is, denk ik, wat de vrijzinnigheid te bieden heeft in deze verwarrende tijd waarin iedereen op zoek is.

‘Vrije markt’

Het neoliberale marktdenken staat daar haaks op. Het geloof in de vrije markt probeert ons ervan te overtuigen dat we wél allemaal op onszelf zijn aangewezen, dat we ons leven in eigen hand hebben en dat we moeten excelleren, concurreren, renderen. Dat we alleen waardevol zijn als we productief zijn – een ‘rendemens’.

Het neoliberalisme presenteert dit geloof als een natuurwet, als een gegeven waaraan we nu eenmaal onderworpen zijn. De markt maakt helemaal niet vrij, maar wordt tot een nieuw soort tirannieke god, terwijl we ons nu juist al zeker 2500 jaar aan het bevrijden zijn van dat soort goden, rekt Laurens ten Kate ons voor! Die bevrijding bracht ons vrijzinnigheid, een geloof in vrijheid dat afrekent met dwingende goden. Zonder sturende goden, komt de mens aan het roer te staan. En dat is, zegt Ten Kate, de vrijzinnige conditie.

Discussie

Nu is dat zelf scheppen van zin, zeepbellen blazen, niet alleen maar een fijne bezigheid. Dat blijkt wel in de discussie na afloop. Onze zeepbellen spatten steeds uiteen. Waar vinden we nog houvast? Wat biedt nog troost? Durven we ons nog over te geven aan het beeld dat we zelf hebben geschapen? Of lukt ons dat niet meer zo goed, nu filosofen het spel hebben ontmaskerd?

Gek dat we religie wel hebben leren zien als spel van de verbeelding, maar de vrije markt niet. Terwijl die markt toch ook een bedenksel is, een schepping, een zeepbel. Het marktdenken regeert de zorg, het onderwijs en hier en daar ook de kerk, zo vertelt gespreksleider Eric Cossee. Hij weet van kerken waar de diensten zijn afgeschaft omdat ze niet renderen.

Vrijzinnigheid is nodig om af te rekenen met de vrije-marktgod. Vrijzinnigheid kan ons leren dat het niet alleen maar draait om het hebben, maar om het zijn. Niet alleen om het ik-zijn, maar om het

samen-zijn. Samen leven, samen zorgen, samen zoeken. Elkaar inspireren. En daar komt toch weer het woord *ubuntu* om de hoek. We hebben anderen nodig om mens te zijn. ‘Show us the way to freedom’!

Aries van Meeteren

Programma voor 2017-2018

Het nieuwe programma voor het volgende seizoen krijgt al weer vorm. Zoals u al heeft gezien worden de Leeskring en het Themacafé voortgezet omdat dit twee goedlopende activiteiten zijn, gezien uw deelname. We zijn bezig met een lezing en een workshop.

Workshop Intuïtief schrijven

Graag willen wij een workshop ‘Intuïtief schrijven’ aanbieden. Yvonne Mallander uit Oud-Beijerland geeft deze workshops o.a. in haar woonplaats en in Brielle. Dit is voor minimaal 4 personen, maximaal 8-10 personen. De kosten zijn € 12,00 per morgen of avond. Wij willen in ieder geval 1 workshop organiseren in het najaar en de deelnemers kunnen beslissen of dit voor verlenging in aanmerking komt.

Interessant? Geef ons een seintje!

In de volgende Band komen nadere gegevens.

Workshop intuïtief schrijven.

Schrijven is magie.....

Het hoeft niet foutloos, het hoeft niet mooi

We schrijven dat wat naar buiten wil komen.

We schrijven niet voor anderen, we schrijven voor onszelf.

We schrijven niet om door anderen begrepen te worden, we schrijven om onszelf te begrijpen.

We schrijven om onszelf te leren kennen.

We komen allemaal wel wegversperringen tegen op onze weg, schrijven is een manier om erover heen te klimmen, er omheen te lopen, of ze op te ruimen.

Schrijven brengt samenhang in je herinneringen, in je belevenissen.

Schrijven brengt je leven in samenhang met de wereld.

Niet altijd gemakkelijk, wel verrassend, verhelderend, leuk en altijd gezellig.

Schrijfervaring niet nodig.

Wie durft de uitdaging aan ?

Vrijzinnigen Nederland

Afd. Hardinxveld-Giessendam

Kerkgebouw: Peulenstraat 167, geen postadres, geen telefoon
Postadres: Peulenstraat 215, 3371 AM Hardinxveld-Giessendam

E-mail: info@kerkmetdebeelden.nl
Website: www.kerkmetdebeelden.nl
Voorganger: Dr. A.P.B. Van Meeteren, Rivierdijk 523, 3361 AM
Sliedrecht. tel. 06 2625 8184 alleen overdag, behoudens
noodgevallen
e-mail avanmeeteren@kerkmetdebeelden.nl

De Band: Tilly de Groen, Groot Veldsweer 55, 3371 CB,
tel. 06-37374559, tilly@degroen.eu

Kopij data: 1 december, 1 maart, 1 juni, 1 september
E-mail redactie@kerkmetdebeelden.nl

Aandachtscommissie: Mw. A.E. Kazen-van Dijk, Peulenstraat 215, 3371
AM, Tel. mobiel 06-8333 4406

BESTUUR:

Voorzitter: Mw. E. Sluimer-Vervoorn, Bonkelaarplein 97, 3363 EL
Sliedrecht, tel. 0184-612475

Secretaris: Mw. M.A.de Groen-van den Berg, Groot Veldsweer 55, 3371
CB, 06 3737 4559, tilly@degroen.eu

Administrateur/
penningmeester: Dhr. K. Bohré, Pauwtjesmolen 4, 3371 RM, tel. 0184-614359
Rekeningnummer **NL70 INGB 0000 5957 95** of
NL11 RABO 0325 0333 74
beide ten name van de penningmeester NPB.

Leden: Mw. T. Keizer-Trapman, Rivierdijk 646, 3371 EE, tel. 0184-
612002
Mw. A.E. Kazen-van Dijk, Peulenstraat 215, 3371 AM, tel.
06 8333 4406

*Zevenhuizen, Ontmoetingsdag VVP,
27 augustus*

Kedichem, Streekdag, 24 september

Expositie Corrie van Willigen

Workshop intuïtief schrijven

Schrijven is magieHet hoeft niet foutloos, het hoeft niet mooi We schrijven dát wat naar buiten wil komen. We schrijven niet voor anderen, we schrijven voor ons zelf. We schrijven niet om door anderen begrepen te worden, we schrijven om onszelf te begrijpen. We schrijven om onszelf te leren kennen.

Yvonne Mallander